

VII ZAKLJUČAK

Više puta smo u ovim izveštajima konstatovali da je, u uslovima krize, sve manjih marketinških budžeta, ali i nekonkurentnog tržišta, kako medijskog, tako i tržišta povezanih sa medijskim (pre svega, tržišta oglašavanja i tržišta distribucije medijskih sadržaja), država postala dominantan igrač koji netransparentnom državnom pomoći, zapravo odlučuje o tome koji medij će opstati na tržištu, a koji ne. Pri tome, ne vodi se računa o interesu javnosti, već isključivo o interesima vladajućih oligarhija da podrže prevashodno medije koji će manipulirati javnim mnjenjem u interesu njihove promocije i opstanka na vlasti. Čini se, ključan dokaz ovome, mogao se čuti tokom javne rasprave o Nacrtu zakona o javnom informisanju i medijima. Naime, oko 80% javnog novca koji različiti nivoi vlasti troše na medije, završava u krugu privilegovanih - manje od 10% medija. Upravo ti, privilegovani mediji, danas su zagovornici statusa quo i najveći protivnici i privatizacije, ali i prelaska na novi model državnog finansiranja medija, koji bi podrazumevao da se finansiraju isključivo jasno i precizno definisani projekti, da se spreči preplaćivanje, kao i da se uvedu delotvorni mehanizmi kontrole načina na koji se dodeljena javna sredstva troše. Ukoliko bi korenita reforma ponovo bila zaustavljena, medijska scena postajala bi sve sumornija, kako u javnom, tako i u komercijalnom sektoru. Na način na koji mediji izveštavaju, nastavilo bi da se utiče zavrtanjem i odvrtnjem finansijskih slavina. Kada to ne bi bilo dovoljno, uticalo bi se i otvorenim pretnjama smenama, kao što to već sada radi predsednik Pokrajinskog odbora SPS-a za Vojvodinu, Dušan Bajatović, u slučaju javne Radio televizije Vojvodine (RTV). Ili bi se sa pretnji, ako se one ne bi pokazale kao dovoljne, prešlo na smene menadžera i urednika, ako treba i uz pomoć naoružanog obezbeđenja, kao što se takođe već radi, npr. u komercijalnoj TV Jedinstvo iz Novog Pazara. U međuvremenu, mediji sve manje vrše funkciju foruma za najširu debatu o stvarima od javnog interesa, te sve češće teme od nesumnjivog javnog značaja u njima ne dobijaju dovoljnu, a ponekad čak i nikakvu pažnju. U međuvremenu, sve češće se, umesto sa raznovrsnim sadržajima i bogatstvom izvora, srećemo sa ponavljanjem jednog te istog. Čak i za medije tako značajne teme, kao što je javna rasprava o Nacrtu zakona o javnom informisanju i medijima, bivaju propraćene površno, bez zadiranja u suštinu. U takvim uslovima, jedino što vraća optimizam, su pojedine sudske odluke, po pravilu one koje donosi Apelacioni sud u Beogradu, kojima se nastavlja sa podizanjem standarda zaštite slobode izražavanja u Srbiji, kao i informacije o zajedničkim projektima novinarskih i medijskih udruženja sa antikorupcijskim telima. I naravno, očekivanje da će, makar i teška srca i više pod pritiskom međunarodnih faktora, nego iz ličnog uverenja, država ovoga puta istrajati u svojoj nameri da medijski sistem do kraja i istinski reformiše.